

BARNEVERNET

Saksbehandler: Erling Hanssen
Arkivsaksnr.: 18/84

Arkiv: F47

Saksnr.: Utvalg
29/18 Formannskap

Møtedato
19.03.2018

Sakens dokumenter:

Skriv fra Fylkesmannen i Troms, ref 2016/34 dato 3.11.2017
Skriv fra Fylkesmannen i Troms, ref 2016/34, dato 18.12.2017
Skriv fra Astafjord barnevernstjeneste, datert 27.11.2017

Sakens fakta:

Undertegnede viser til vedlagte dokumenter. Saken omhandler manglende oppfølging av lovpålagte oppgaver i Astafjord barnevernstjeneste. Saken baserer seg på halvårsrapporteringer 2017 rettet til Fylkesmannen i Troms.

Saken er fulgt opp i vertskommunen samt av styringsgruppen K4 ved flere anledninger.

Rådmannens vurderinger:

Rådmannen vurderer denne saken som alvorlig. Halvårsrapportering fra Astafjord barnevernstjeneste dokumenterte en situasjon med lovbrudd innenfor områdene:

- omsorgsplaner og tiltaksplaner
- oppfølging av barn i fosterhjem - besøk
- fristbrudd

Administrasjonssjefen i Salangen kommune har tett dialog og samarbeid med barnevernleder for Astafjord barnevernstjeneste. Dette er også gjeldende for styringsgruppen K4. Administrasjonssjef ble tidlig i 2017 klar over at barnevernstjenesten var svært presset på grunn av en stor økning i antall saker. I dialog med barnevernleder ble det åpnet for å kjøpe inn ekstra saksbehandlerressurser for å ta unna sakene som forelå.

Omfanget av saker er imidlertid så stort at styringsgruppen K4 anbefalte kommunestyrene å øke stillingsrammen for Astafjord barnevernstjeneste permanent.

Det er gjennomført en god rekrutteringsprosess og siste ansatte vil tiltre pr 1. mars 2018, tjenesten er da oppbemannet iht vedtak i kommunestyrene.

Barnevernleder redegjør i sitt tilsvarende til fylkesmannen i detalj for de forskjellige tiltakene som er iverksatt, under utarbeidelse, dagens situasjon samt øvrige forhold ift fylkesmannens brev. Tilsvarende er konkrete og beskrivende for situasjonen.

Salangen kommune gjennomfører i tillegg månedlige driftsmøter med barnevernleder. Hensikten med disse møtene er blant annet å tilrettelegge for tjenesten, samtidig som de forskjellige tiltakene følges opp.

Astafjord barneverntjeneste innehar meget god kompetanse, de ansatte har lagt ned en enorm innsats for å holde tjenesten oppe, men dette har ikke vært nok for å unngå lovbruddene som er listet tidligere i denne saken. Det er viktig å påpeke at på tross av den gode rekrutterings- og ansettelsesprosessen så vil det fortsatt gå tid før situasjonen er normalisert. Dette fordi det tar noe tid før nyansatte er i full produksjon, noe som er normalt i de fleste sammenhenger.

For å bøte på situasjonen vil det fortsatt være både mulig og ønskelig å knytte til seg ekstern kompetanse i en overgangsperiode. Det arbeides samtidig med mindre organisatoriske endringer for å lette arbeidspresset og dermed ivareta de lovpålagte oppgavene på en bedre måte.

Rådmannen erkjenner at det fortsatt er kapasitetsutfordringer ved tjenesten, men vurderer iverksatte tiltak som dekkende og gode. Saken vil følges opp både av administrasjonssjefen i Salangen som vertkommune og i styringsgruppen for K4.

12.03.2018

Erling Hanssen
rådmann

Rådmannens innstilling:
1. Saken tas til orientering.

Astafjord barneverntjeneste
P.b. 77
9355 SJØVEGAN

 ASTAFJORD BARNEVERNTJENESTE	
Mottatt dato:	07 NOV. 2017
Journalnr	Sakshet

Manglende oppfølging av lovpålagte oppgaver innen barnevernet - halvårsrapporteringer 2017

Fylkesmannen plikter å føre tilsyn med barnevernvirksomheten i de enkelte kommuner, jf. barnevernloven § 2-3 b, hvor det fremgår at Fylkesmannen skal føre tilsyn med kommunene oppfyllelse av forpliktelser etter loven.

Fylkesmannen i Troms har gjennomgått Astafjord barneverntjeneste sine halvårsrapporter for perioden 01.01. – 30.06.17. Rapporteringene viser flere lov- og forskriftsbrudd.

Omsorgsplaner og tiltaksplaner

Rapporteringene viser at 6 av 26 barn mangler omsorgsplan og at 9 av 52 barn som har hjelpetiltak mangler tiltaksplan. Dette er brudd på hhv. barnevernlovens § 4-15 og § 4-5.

Oppfølging av barn i fosterhjem - besøk

Rapporteringene viser at tjenesten ikke oppfyller fosterhjemsforskriftens krav til oppfølgingsbesøk for noen av barna som tjenesten har kontroll- og oppfølgingsansvar for. Det samme gjelder tilsynsbesøk hos flere barn som bor i fosterhjem i kommunene. Dette utgjør brudd på fosterhjemsforskriften § 7 og § 8.

Fristbrudd

Gratangen kommune har rapportert om fristbrudd i 25% av undersøkelsene første halvår 2017. Salangen kommune har rapportert om ca. 42% fristbrudd i samme periode, mens Lavangen kommune har rapportert om ca. 17% fristbrudd. Til sammen utgjør dette 35% for tjenesten som sådan. Dette utgjør brudd på barnevernloven § 4-3.

Fylkesmannen ser alvorlig på de beskrevne lovbruddene i barneverntjenesten, slik de fremkommer av kommunenes egne rapporteringer. Vi ber om en redegjørelse for hvilke tiltak barneverntjenesten setter inn for å sikre fremtidig etterlevelse av lovpålagte oppgaver i barneverntjenesten. Vi viser her til barnevernloven § 2-3 7. ledd der det fremgår at Fylkesmannen kan kreve at kommunale organer som hører under loven, uten hinder av taushetsplikt, gir de opplysninger og meldinger som er nødvendige for at Fylkesmannen skal kunne utøve sine tilsynsoppgaver i henhold til loven. Vi ber om at slik redegjørelse oversendes oss innen 30.11.17.

Med hilsen

**Hilde Bremnes
utdanningsdirektør**

**Brita Støllander
seniorrådgiver**

**Kopi: Salangen kommune v/rådmann, P.b. 77, 9355 Sjøvegan
Gratangen kommune v/rådmann, P.b. Nergårdveien 2, 9470 Gratangen
Lavangen kommune v/rådmann, Nesseveien 7, 9357 Tennevoll**

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.

Fylkesmannen i Troms
Boks 6105
9291 TROMSØ

Unntatt offentlighet
Off.1 § 13 og
Forvaltningslovens § 13 flg

Deres ref:

Vår ref:
2845/2017

Saksbehandler:
Gunnhild Masterbakk

Arkivkode:

Dato:
27.11.2017

TILSVAR - MANGLENDE OPPFØLGING AV LOVPÅLAGTE OPPGAVER INNEN BARNEVERNET - HALVÅRSRAPPORTERING 2017

Viser til Deres ref 2016/34, arkivkode 620.

Jeg har i mail til Fylkesmannen i Troms av mai 2017 gitt tilbakemelding i forhold til situasjonen Astafjord barnevern. I tillegg til det har vi hatt enkeltstående tilsynssaker med tilhørende til dels store mengder skriftlig dokumentasjon og utveksling, vi har saker vi har søkt råd hos fylkesmannen og vi har hatt telefonkontakt i forhold til en del utfordringer. Videre viser jeg til vårt besøk i Tromsø hos Fylkesmannen hvor alle administrative ledere for våre tre kommuner og barnevernleder var tilstede.

Astafjord barneverntjeneste ønsker her å gi tilsvare som følger;

Tiltak som er iverksatt eller er under utarbeidelse

- Permisjonsvikariater er i høst gjort til faste stillinger. Dette gir oss et større søkergrunnlag og mulighet for å rekruttere blant søkere som har god erfaring fra barnevernsfeltet eller lignende områder. Vi er nå i siste fase for ansettelse, hvor 7 av 10 søkere var kvalifiserte.
- Økning av stilling barnevern ved overføring av 0,9 ansatte barnevern Salangen (bosetting av enslige mindreårige flyktninger, heretter kalt EM) til interkommunal barneverntjeneste.
- Økning av stilling saksbehandling barnevern med 70% stilling.
- Økt kontorplasser med 2 stasjoner.
-

- Leder har deltatt på nasjonal videreutdanning i barnevernledelse. Dette har bidratt til økt kunnskap og forståelse for barnevernfeltet, men også i forhold til ledelse og organisering ifht. fremtidens barnevern og barnevernets samfunnsmandat.
- Astafford barnevern deltar denne høsten på den nasjonale kompetansesatsingen som tilbys fra Bufdir. Dette kan vi så langt si lite om ifht. effekt.
- Ekstern konsulenter ifht. gjennomføring av undersøkelser. Dette hindrer fristbrudd og øker tidlig iverksetting av tiltak som hindrer ytterligere skjevutvikling hos barn.
-

- Avholdt arbeidsseminar over to dager i juni i forhold til å se på mulige løsninger for intern omorganisering av barneverntjenesten. Dette jobbes det fortsatt med.
- Det avholdes dag for gjennomgang av arbeidsstasjoner med bedriftshelsetjenesten for å hindre belastningsskader ved stillesittende arbeide. Vi ser at det per i dag er flere som sliter med nakke/rygg. Dette er et ledd i å hindre frafall pga. fysiske helseskader i saksbehandleryrke.
- Det er ved lokale forhandlinger gitt et økt rekrutterings-/beholder tillegg for barnevernkonsulenter. Dette bidrar til at de velger å være lenger i barnevern enn å søke annen jobb hvor lønn vil være en konkurranse. Dette vil kunne gi resultat at vi ikke vil ha behov for mange nye ansatte hvor det gjennom FO og Fontene er vurdert at en fullstendig opplært barnevernkonsulent ikke kan påberegnes før den ansatte har arbeid ca to år i yrket.
- Det opprettholdes et interkommunalt samarbeid for barnevernledere i Barnevernforum for Midt-Troms. Dette gir resultat i mer lik praksisutøvelse ifht. beste praksis, erfaringsutveksling, kollegaveiledning og samarbeid om nye tolkningsuttalelser, høringer og forståelse av pågående lovendringer. Dette anses som en kvalitetssikring og kompetanseutveksling.
- ROS analyse er siste år ferdigstilt.
- Internkontroll er på plass.
- Det gjøres løpende evalueringer av maler og veiledninger som brukes for å hindre avvik og brudd.
- Det gjennomføres minimum månedlige møter mellom administrasjon i vertskommunen og barnevernleder gjennom ulike fora, og det avholdes samarbeidsmøter i samarbeidskommunene. Det gjennomføres kvartalsvise driftsmøter mellom administrasjon i vertskommunen og barnevernleder. Rapporteringer der vi ser betydelige avvik gjøres videre til administrasjonssjef og saker meldes til styringsgruppa ved behov. Styringsgruppen har møte 6 ganger per år. Ledelsen er kjent med arbeidsmengden og utfordringene dette medfører. Ledelsen ivaretar barnevernet meget godt og løpende i denne perioden.

Dagens situasjon

- Det som fortsatt er vår største utfordring er at vi totalt sett har så mange barn plassert utenfor hjemmet, hvor tallet i dag er 28 og straks 30. Innenfor de siste 13 måneder har våre kommuner med kun litt over 4000 innbyggere plassert 14 barn utenfor hjemmet, og tilbakeført 3. Arbeid som utføres rundt plassering og oppfølging av barn utenfor hjemmet har vi likevel meget gode tilbakemeldinger på fra våre samarbeidspartnere,

bortsett fra den ene saken som gjelder ett manglende besøk. Det øvrige samarbeidet har de ikke vært misfornøyd med. På tross av at noen planer mangler, så følges barna opp langt oftere enn det som er lovpålagt. Vi har flere barn i dag plassert i beredskapshjem, til dels meget langt unna. Vi har opplevd utfordringer der Bufetat ønsker kommunens tilstedeværelse, og hvor bruk av telematikk synes vanskelig for dem. For barnet har vi ikke opplevd at dette er vanskelig.

Konklusjon/konsekvens: barneverntjenesten gjør oppfølgingen, men har utfordringer med å dokumentere det vi forvaltningsmessig utfører av oppgaver.

- Det er utfordrende å finne fosterhjem til disse barna som er i beredskapshjem, og spesielt der vi i utgangspunktet har søkt statlig hjem. Rekruttering av fosterhjem ligger i hovedsak til Bufetat. Det har vist seg utfordrende å få tilbud om hjem fort nok. Vi har selv brukt tid på rekruttering, og har rekruttert 6 hjem selv dette året. Vi har måttet se oss nødt til å ha flere møter med fosterhjemstjenesten for å be dem lete etter hjem i både kommunal bank og statlig bank. Dette har vi fått tilbakemelding om er ikke mulig da det innenfor Bufetat sitt system ikke er mulig å ha samme barn på listen for både statlig hjem og kommunalt hjem. Vi opplever at avdelinger innenfor Bufetat ikke har rutiner og/eller mulighet for å snakke sammen. Vi har også fått tilbakemelding om at statlige hjem er nesten umulig å få tak i. Dette har da medført at vi har sagt ja til kommunale hjem der det egentlig burde vært statlige.

Konklusjon/konsekvens: Barneverntjenesten prioriterer å bruke tid på å skaffe barn en permanent løsning for deres omsorgssituasjon. Vi har da sett oss nødt til å rekruttere noen hjem selv, og ta til takke med kommunale hjem foran statlige hjem. Dette gir kommunal tjeneste en ytterligere arbeidsbelastning, da oppfølgingen av barn med komplekse utfordringer krever koordinerte tjenester og økt forsterkning i hjemmet. Oppfølging av kommunale hjem i sin helhet gjøres av Astafford barnevern. Dette medfører mangedobling av tid for saksbehandleroppfølgingen og store økte reisekostnader.

Konkret tilbakemeldinger på fylkesmannens brev

- **Tiltaksplaner og omsorgsplaner.** Det stemmer at det er brudd. Jeg som leder har ikke mulighet til å følge opp alt som burde følges i internkontrollen. Det er også slik at en del oppgaver som saksbehandlere gjør er avhengig av at jeg som leder har fått anledning til å godkjenne foregående oppgaver. Med de utfordringer vi har i ren saksbehandlingsmengde, så er det utfordrende å delegerer mange av disse oppgavene slik organiseringen er i dag. Saksbehandlerne har det siste 1 ½ år arbeidet og ytt langt utover det vi kan forvente.
- **Brudd i oppfølging i fosterhjem.** Det stemmer, der har vi hatt en tilsynssak for to barn hvor Bufetat ikke er enige med kommunal barneverntjeneste. Vi skulle selvfølgelig ønsket å være mer tilstede der barnet er, men med de antall plasseringer og avstander til fosterhjem/institusjon har det vært vanskelig å imøtekomme når mulighet for telematikk ikke ønskes fra statens side.
- **Brudd på tilsynsbesøk i hjem i våre kommuner.** Det stemmer. På tross av at vi har omgjort noe av systemet, så ser vi at det er vanskelig for våre tilsynspersoner å få gjennomført alle besøk innen fristen. Det er og har vist seg noe utfordrende å få innpass i noen fosterhjem, spesielt der vi ser at alt går veldig bra og målet med tilsynet synes lite forståelig/nødvendig for fosterhjemmet og barnet. Loven er lite tilpasset at tilsyn x 4 per år burde tilpasses barnets behov, men gir frister for hvilke datoer dette skal gjennomføres på. Det er noe utfordringer i å få avtalt disse tilsynene, og vi ser at det for en del tilsynspersoner tar noe lang tid å få levert rapportene. Vi har likevel faste rutiner og jobber etter dette, og det gjennomføres felles samlinger/temakvelder for

saker.

- **Fristbrudd.** Ja det stemmer. Dette var vi klar over når vi så den totale mengden saker ved starten av 2017. Vi har da leid inn Barnevernkompetanse i to runder, og vi har leid inn to eksterne konsulenter. Utfordringen for spesielt små kommuner er at vi har relativt få saker. Tidspress og arbeidsmengde i tjeneste godkjennes ikke som årsak for utsettelse av undersøkelsestid fra 3 til 6 måneder. Når det da går mot brudd i en familie gir prosenten et høyt tall, og spesielt når det er flere barn i samme familie. Vi har valgt å være ærlige på at det er arbeidspresset som gjør at vi ikke når fristene innen 3 mnd fremfor å kamuflere dette med forklaringer i komplekse saker og vanskelig samarbeid med foreldre. Det er slik at arbeidspresset har gitt økt mengde både egenmeldt og legemeldt sykefravær, samt at erfarne arbeidstakere har søkt seg bort fra barnevernet. Dette har bidratt til at vi har gått med til dels underbemanning og perioder med mye opplæring/vikarer. Dette bidrar også til at fristbruddene er slik de er.

Hovedkonklusjon tiltak;

- Flere stillinger er tilført med effekt fra ca 01.01.18.
- Vi leier inn konsulenter til å ta unna undersøkelser.
- Det jobbes med interne omorganiseringer for få en mer effektiv arbeidsmetode.
- Det jobbes med interne omorganiseringer for å minske behov for kjøp av tjenester.
- Vi deltar på løpende kompetansesatsing innenfor barnevern.

Hovedutfordring;

- Det hjelper lite med kompetansesatsing fra statens side for å imøtekomme nye lovkrav, når det ikke medfølger tilstrekkelig nok ressurser for å utføre merarbeidet med dette. Det være seg i form av rene oppgaver, eller i form av vikarutgifter mens kompetanseheving pågår.

Med venlig hilsen

Gunnhild Masterbakk

Gunnhild Masterbakk
Barnevernleder

Kopi:

Adm.sjef Salangen kommune
Rådmann Gratangen kommune
Rådmann Lavangen kommune

Astafjord barneverntjeneste
Postboks 77
9355 SJØVEGAN

 ASTAFJORD BARNEVERTJENESTE	
Mottatt dato:	19 DES. 2017
Journalnr	Saksbeh :

Tilbakemelding etter kommunens svar vedrørende sikring av etterlevelse av lovpålagte oppgaver i barneverntjenesten

Fylkesmannen i Troms viser til vårt brev av 03.11.17 der vi viste til rapporterte brudd på lov og forskrift og der vi ba om en redegjørelse for Astafjord barneverntjenestes tiltak for å sikre fremtidig etterlevelse av lovpålagte oppgaver i tjenesten.

Fylkesmannen har mottatt tjenestens redegjørelse i brev av 27.11.17, mottatt her 04.12.17.

Fylkesmannen i Troms tar kommunens redegjørelse til etterretning. Fylkesmannen, som tilsynsmyndighet, vil fortsette å følge kommunens oppfølging av lovpålagte oppgaver gjennom kommunens rapporteringer og gjennom øvrige tilsynssaker. Vi anmoder videre kommunen om å følge nøye med på at de skisserte tiltakene gir den tiltenkte virkning, eventuelt setter inn ytterligere tiltak ved behov.

Fylkesmannen vil også følge opp dette i vårt dialogmøte med Astafjord barneverntjeneste, planlagt våren 2018. Fylkesmannen ønsker da at tjenesten presenterer nærmere hvilke konkrete tiltak som er satt i verk på de ulike områdene. Dialogmøtet vil bli planlagt nærmere i dialog med tjenesten og kommunene.

Med hilsen

Merete Jenssen
fagansvarlig

Brita Stellander
seniorrådgiver

**Kopi: Salangen kommune, ved administrasjonssjef, P.B. 77, 9355 Sjøvegan
Gratangen kommune v/rådmann, Nergårdveien 2, 9470 Gratangen
Lavangen kommune v/rådmann, Nesseveien 7, 9357 Tennevoll**

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.